

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov nr. 238 af 27. maj 1950 om udlån til modernisering og rationalisering af erhvervsvirksomheder indenfor landbrug, gartneri og frugtavl.

(Lovforslaget findes i tillæg C. sp. 255).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Landbrugsministeren (Sønderup): Det foreliggende lovforslag om ændring af loven af 27. maj 1950 om udlån til modernisering og rationalisering af erhvervsvirksomheder indenfor landbrug, gartneri og frugtavl går, således som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, ud på at ændre nogle af lovens bestemmelser i overensstemmelse med forskellige ønsker fra erhvervslivets side og med de erfaringer, administrationen har indvundet under det hidtidige arbejde med loven.

Indholdet af de enkelte ændringer er i den skikkelse, hvori jeg fremsatte lovforslaget i folketinget, følgende: Maksimum for lån til staldhygiejneforanstaltninger m. v., i den gældende lov 6 000 kr., ved nyopførelse af staldbygninger dog indtil 10 000 kr., foreslås forhøjet henholdsvis til 7 500 kr. og 15 000 kr. Baggrunden herfor er først og fremmest de indtrådte stigninger i materialepriser og lønninger. Med hensyn til frugtlagre foreslås dels en ændring, der giver adgang til at yde lån til tekniske installationer i allerede bestående frugtlagre, dels nogle ændringer, der har til formål at åbne mulighed for at yde lån til salgsforeninger, der ønsker at oprette frugtlagre. Endvidere foreslås kredsen af mulige låntagere udvidet til frøuden foreninger og enkeltpersoner at omfatte interessentskaber, kommanditselskaber og aktieselskaber. Endelig er der tale om at nedsætte kravet til frugtlagrenes kapacitet. Også for kartoffellagrenes vedkommende foreslås kredsen af mulige låntagere udvidet og minimumskapaciteten nedsat.

Lovforslaget har i folketinget været genstand for en grundig udvalgsbehandling, og der blev mellem udvalget og mig opnået enighed om forskellige ændringer. Jeg skal i så henseende navnlig fremhæve følgende:

Med hensyn til frugtlagre er der indsat en bestemmelse om, at der også kan ydes lån til transportanlæg. Der er her navnlig tænkt på de såkaldte gaffeltrucks med tilhørende paletter, der har vist sig at være yderst praktiske til brug ved anbringelse af de sorterede varer i lagrene.

Endvidere er kapacitetskravet for frugtlagre opført af enkeltpersoner, interessentskaber m. v. nedsat yderligere, nemlig til mindst 100 t lagerplads. Når enkeltpersoner og selskaber af forskellig art her er ligestillet, vil jeg dog ikke undlade at gøre opmærksom på, at de 100 t lagerplads angiver det absolutte minimum; overfor selskaber af en vis størrelse vil det være naturligt at kræve en noget større kapacitet.

For at forbedre mulighederne for, at unge landmænd, der har nedsat sig som selvstændige indenfor de senere år, hvor de høje ejendomspriser har gjort sig gældende, også kan få lån, er det bestemt, at den i loven normalt krævede sikkerhed kan fraviges efter indstilling fra grundforbedringsudvalgene, når pantesikkerheden iøvrigt skønnes betryggende, og at man kan fravige kravet om oprykning under forudsætning af, at statslånet kan sikres med pantet indenfor ejendomsskyldværdien.

Der er endelig indsat en bestemmelse om, at der kan udbetales forskud på lån til nyopførelse af staldbygninger, efterhånden som byggearbejdet skrider frem. Dette anses for rimeligt for ikke at skabe store finansieringsvanskeligheder.

Det er min bestemte opfattelse, at lovforslaget i den skikkelse, det nu har, medfører ikke uvæsentlige forbedringer i loven om udlån til modernisering og rationalisering af erhvervsvirksomheder indenfor landbrug, gartneri og frugtavl, og jeg anbefaler lovforslaget til velvillig og hurtig behandling i det høje landsting.

Chr. J. Hansen: På samme måde som med så mange andre love foreslås der her, hvad jeg vil kalde en ajourføring af loven om landbrugets modernisering og rationalisering. Der har altså vist sig i tidens løb at være god brug for de midler, der i sin tid blev stillet til rådighed for dette formål.

Når man en gang imellem hører tale om, hvor meget der kunne bruges, før dette moderniserings- og rationaliseringsspørgsmål indenfor landbruget er løst på en for brugenes udøvere og for dansk landbrug i det hele taget tilfredsstillende måde, og når man samtidig ved, at pengene her udlånes til en betydeligt lavere rente, end de ellers kan fås til, synes jeg forøvrigt, man kan undre sig noget over, at der ikke er fremkommet langt flere ansøgninger, end tilfældet har været. Men ca. 5000 er jo også et tal, og vil det fortsætte på samme måde i tiden fremover, hvad jeg håber, har lovens gennemførelse i sin tid ikke været forgæves.

Som det fremgår af lovforslaget, og som